

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 4 КЛАСУ МОВА І МОВЛЕННЯ .

1 Спиши текст , добираючи за змістом потрібні слова .

Мова -- одне з багатьох ... , створених людьми . Вона віддзвонює ... народу , його У мові -- уся ... народу . Слово рідне ввібрало в себе віковичний ... Дніпра , ... колосся , ... діброви , ... соловейка , ... трударя на важкій ниві .
(душа , плин , диво , історія , спів , доля , пісня , шепіт , шурхіт)

2 Поділи текст на речення і запиши їх .

Люди сіють хліб щедро оспівана ця праця людська зерно для людини і досі залишається земним дивом воно безсмертне кинуте в землю стає колосом наливається соками землі й сонця красується радує урожаєм нелегко дається хліб справжню ціну його знають хлібороби .

3 Спиши текст , розкриваючи дужки .

Дуже давнім промислом на Україні є плетіння (лоза) . (Лоза) можна гнути , переплітати . Вона не ламається . З (лоза) плетуть кошики , колиски , меблі . Вміють працювати з (лоза) народні умільці .

4 З дужок вибери потрібні за змістом слова і запиши речення .

Стояла тепла ясна (весна , літо , осінь , зима).

Осіннє (повітря , небо , горизонт) прозоре , тихе . На безхмарному небі сяяло (місяць , сонце , зірки) . Під його косим промінням золо - том горіло (стовбур , листя , коріння) (дуби , ясени , клени , липи та осоки , берези , верби).

Т Е К С Т

1 Склади речення , добери заголовки .

- а) верба , священним , деревом , є
- б) в , піснях , оспівана , вона , народних , словами , багатьма , ласкавими
- в) вербу , тримають , освячену , образами , за
- г) букети , котиків , з , вербових , є , найкращим , для , подарунком , рідних , знайомих , та

2 Спиши речення , підкресли слова в переносному значенні .

Вітер з гаєм розмовляє , шепче з осокою .

Тополі поволі стоять собі , мов сторожа розмовляють з полем.

Пишається калинонька , явір молодіє .

3 Заміни виділені слова антонімами , добери заголовки і запиши текст.

Сонце заходить , прощаючись із землею . Затихає легенький вітерець .
Перестають співати пташки .

- 4 Заміни виділені слова антонімами , добери заголовок і запиши текст.
Прийшла весна . Зазеленіли дерева . Дні стали довгими , а ночі --
коротшими . Прилетіли перелітні птахи . У полях починається гаряча
пора .

- 5 Склади і запиши текст з поданих речень .

На узліссі

З надламаної гілки сльозиться сік . Ласкаво пригріває сонечко у
лісі . Однак чує вона кожен шорох , кожен тривожний звук . Вже набуб-
нявіли бруньки на деревах . Вийшла на узлісся стара лосиха з довгоно-
гим лосеням . Задрімала проти сонця .

- 6 Склади і запиши текст з поданих речень .

У лісі

З хлопцями був собачка Дружок . Біля ялинки хлопчики знайшли мале
білченя . Був теплий сонячний день . Там було гарно і весело . Хлоп-
чики гарно провели день . Василько взяв його і посадив на дерево .
Василько і Петрик пішли в ліс .

- 7 До іменників добери з дужок синоніми.

Шлях , учень , хата .

(школяр , дорога , будинок , путь , хмарочос)

- 8 Прочитай текст. Це опис чи міркування ?

Запиши речення , у якому висловлюється твердження.

Обкладинка -- важлива частина книжки , її обличчя. На обкладинці
друкується прізвище автора , назва книги. Обкладинка оберігає
книгу , робить її красивою.

- 9 Склади і запиши зв'язний текст з деформованих речень.

до , пішли , лісу , ми , весною

легенький , подув , вітерець

в , заспівали , всі , лісі , дерева

кожне , свою , співало , пісню , дерево

співала , білокора , пісеньку , красуня , ніжну , берізка

піснею , дуб , вчив , своєю , бути , і , відважними , нас , сильними

- 10 З поданих слівклади і запиши речення.

курчатками , жовтенькі , на , висипали , кульбабки , траву

схилах , кульбабки , на , розцвіли , зелених

краплі , блищать , роси , сонці , на

на , виблискували , самоцвітами , сонці , роси , краплі

траві , на , блищали , осінньої , численні , павутини , нитки
повітрі , у , літає , бабиного , павутиння , літа

11 Встав антоніми

Як є початок , то й буде.

Геть пішло з країни горе -- розлилося морем.

Порожня бочка гучить , а повна

З великої хмари дощ буває.

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА МЕТОЮ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ТА ІНТОНАЦІЮ .

1 Перебудуй розповідні речення у спонукальні.

Ми любимо свою землю.

Перед їжею треба мити руки.

За партою слід сидіти рівно.

Кожна людина повинна берегти рідну природу.

2 Визнач тип речень.

Рідна мово в рідній школі !

Що бринить нам чарівніш ?

Що нам ближче і миліш ,

І дорожче в час недолі ?!

3 Спиши і підкресли слова , що виражають спонукування.

Учись , мій хлопче , відмінником будь ,

Люби і поля , і діброви !

І де б ти не був , де б не жив , не забудь

Своєї української мови.

4 Запиши вірш. Підкресли звертання.

Звучи , рідна мово ,

На землі рідній лийся по вінця.

Мово моя українська ,

Мово моя материнська !

ОСНОВА РЕЧЕННЯ . ЗВ'ЯЗОК СЛІВ У РЕЧЕННІ .

1 Запиши речення , визнач їх граматичну основу .

в`ється , між , швидка , берегів , зелених , річка

голубі , сонце , у , світле , віконця , зазирає

на , виблискували , самоцвітами , сонці , роси , краплі

туман , золотій , срібний , землі , по , гуляє

2 Запиши речення і встанови зв'язок слів .

Вітерець ранковий цвіт рясний гойдає .

Спадають теплі роси на золоті ниви .

Сонце вийшло із-за пишної ниви .

Летіла пташка понад бистрою водою .

Ось калина над рікою віти стелить по воді .

3 Доповни речення порівняннями , запиши і підкресли їх основу .

1) Тоненькі берізки взялися за руки і пішли в танок , наче

2) Сонце ніжно голубило землю , як

3) Усе було вкрите білим снігом , мов

4) Шумлять хліба на полі , наче

5) Озеро виблискує на сонці , ніби

6) У краплині роси , наче ... , відбивалося небо .

7) В'ється , наче ... , неспокійна річка .

8) Голос дівчини бринів , як

4 Склади і запиши зв'язний текст з деформованих речень .

Підкресли споріднені слова .

Вербичка

на , цвіте , галявині , сміливець-незнайомиць

на , ньому , видно , не , листя

гілки , серпанок , окутує , а , рожевий

то , вербичка , китиці , розпушила

зірвав , кілька , вітерець , пушинок , по , і , поніс , галявині

розсипає , верба , своє , це , насіння , усюди

5 Запиши віршовані рядки. На місці крапок встав порівняння , подані в дужках

З листя падають росинки , ніби сонячні

Роси падають на квіти і блищать , як

На траві блищать росинки , мов сріблясті

(Самоцвіти , сльозинки , намистинки)

ОДНОРІДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

1 Допиши речення . Між однорідними членами речення постав коми .

Ведмідь , рись , куниця -- це звірі .

..... -- це птахи .

..... -- це риби .

..... -- це комахи .

2 Пошир речення однорідними членами , замінюючи виділені слова конкретними предметами .

Обабіч дороги ростуть _G кущі _H .

У садах зріють _G фрукти _H .

Учні допомагають збирати _G овочі _H .

На клумбах цвітуть _G квіти _H .

В гущавині лісу здійсмають галас _G птахи _H .

3 Спиши текст , поставивши подані у дужках слова за змістом .

Край села стояла (просторий , світлий , чистий) школа . Вона потопала (в зелень , дерева , квіти). Навколо неї шикувалися ряди (липи , каштани , горобина). А в шкільному саду росли тоненькі сад - жанці (яблуні , груші , вишні). Пришкільна ділянка буяла (соняшник , гречка , картопля). Клумби красувалися (троянди і жоржини).

4 Запиши і підкресли однорідні члени речення і сполучник , яким вони поєднуються.

Вишита колоссям і калиною ,

Вигойдана співом солов`я ,

Звешся веселково Україною ,

Нене зачарована моя.

5 Запиши і підкресли однорідні члени і слова , від яких вони залежать

Люблю я Бога , маму , тата ,

Люблю село , де рідна хата ,

Люблю ту школу , де я вчуся ,

Люблю ту церкву , де молюся.

6 Спиши текст. Підкресли однорідні члени речення із залежними словами.

Ми -- українці. Мова наша українська. Це мова , якою ми розмовляємо , без якої не мислимо свого існування. Вона прекрасна , багата , мелодійна. Тому не дивно , що нашу мову називають солов`їною.

7 Спиши речення і постав , де необхідно розділові знаки.

Підкресли однорідні члени речення.

Вміння і труд все перетруть .

Добре слово говориться не язиком а душею і серцем.

Наука в ліс не веде а з лісу виводить.

Старанність і труд до мети ведуть.

Вовк старіє але не мудріє.

Слухай багато а мало говори.

Золото й срібло не старіють батько й мати ціни не мають.

- 8 Поєднай словосполучення за допомогою сполучників а , але .
Щебече , як соловейко ...	курей бачить
Лисиця спить ...	нікого не бачить
В душу в`ється ...	кусає , як гадюка
Дивиться звисока ...	в кишеню лізе
- 9 Прочитай текст. Заміни всі речення одним і запиши його.
Прийшло літо. Настали довгожданні канікули. Ми поїхали на екскурсію до Києва.
- 10 З двох простих речень утвори і запиши одне складне.
Підкресли граматичну основу.
Зійшло сонце. Туман розвіявся.
Блиснула блискавка. Загримів грім.
Настав травень. Зацвіли каштани.
Повіяв свіжий вітерець. По небу попливли легенькі хмарки.

ІМЕННИК .

- 1 Прочитай текст , випиши іменники , визнач їх рід і число .
Хліб . Яке коротке слово . Всього чотири літери , а скільки в ньому тепла . З хлібом пов`язано так багато у нашому житті , що цей необхідний продукт харчування став символом праці та миру . Яке це щастя бути хліборобом , сіяти зерно у щедру землю , прикрашати її .
- 2 Спиши текст . Підкресли слова , вжиті в переносному значенні .
Прийшла до беріз осінь . Принесла їм золоті стрічки . Вплели берези стрічки в зелені коси . Сміються сонячні зайчики , а берези сумують .
- 3 Спиши текст , замість крапок постав потрібні іменники . Визнач відмінок іменників в однині .
Маленьке оленятко вперше вийшло з на луки . Хитаючись на високих , воно здивовано озиралось навкруги . Зелені луки нагадували оксамитовий То тут , то там червоніли голівки На тоненьких ніжках похитувались біленькі
- 4 Використай іменники , подані у дужках , у потрібній формі .
Визнач їх відмінок .
Прочитати в (книга) , пастись у (луг) ,
в теплій (шапка) , сидіти на (берег) ,
написати (подруга) , годинник на (рука) ,
дати (білочка) , черевик на (нога) .
- 5 Спиши текст . Визнач відмінок іменників .

Колись наші предки жили в печерах . Тоді вони прикрашали стіни , кам`яні сокири і палиці малюнками . Давні люди читали їх так , як ми читаємо книжку . Сонце вони часто позначали кружечком чи квадратиком,
землю -- прямими або хвилястими лініями . З цих малюнків поступово виник орнамент .

- 6 Спиши текст , ставлячи іменники , що в дужках , у множині .
Визнач відмінок іменників .

Наші (предок) будували (замок) , щоб боронити рідну землю . На горі вони ставили міцні (будівля) , оточуючи їх кам`яним муром . На иурах були сторожові (вежа). Добре відомі (замок) у Києві , Львові , Чернігові . (Замок) треба берегти .

- 7 Запиши словосполучення , поставивши іменники в родовому відмінку множини .

Багато (вишня) ,	чимало (заповідь) ,
кілька (прізвище) ,	багато (озеро) ,
немає (знання) ,	не чув (розповідь) ,
багато (соловей) ,	побачили (суддя) ,
кілька (вікно) ,	п`ять (століття) .

- 8 Постав іменники , що в дужках , у потрібному відмінку .
Усно назви відмінок . Добери і запиши заголовок .

У теплій прозорій (вода) , оточеній зеленими (листки) , купалася прекрасна квітка . Чисті , білі (пелюстка) , ніжна золота середина -- все аж світилося (врода). Від тієї (краса) й саме плесо (річка) здавалося казковим , таємничим .

- 9 Прочитай текст. Запиши його , поставивши замість крапок потрібні іменники.

Маленьке оленятко вперше вийшло з..... на луки. Хитаючись на високих , воно здивовано озиралось навкруги. Зелені луки нагадували оксамитовий То тут , то там червоніли голівки
На тоненьких ніжках похитувались біленькі

- 10 Вмпиши іменники жіночого роду в родовому відмінку однини.

Перед дощем квіти мальви , гвоздики , фіалки , білої лілії закриваються. Блищить листя ліщини -- на дощ. З`явилися крапельки на листях верби , осокора , каштана -- буде дощ. Квіти заячої капусти на ніч залишаються відкритими -- вранці буде дощ.

- 11 Спиши речення , ставлячи іменники , що в дужках , у місцевому відмінку однини. Замість крапок допиши потрібні прийменники.
..... рідному (край) нам весело жить.

..... Чорному (море) є острів суворий , німий.
Зацвіли каштани моєму (місто) .
Лиш (труд) живе людина , а без труда її нема.

12 Спиши текст , поставивши іменники , подані у дужках , в потрібній формі.
Добре (Лесик) (село). Йому все тут подобається : гнучка вишня (вікно)
сад (хата) , луги понад (ріка) і тиша. Особливо Лесить любить вечірню
(тиша).Мовчазно стоять дерева , сад , небо. Мерехтять (зоря).
Шумить тільки річка. Це ж симфонія !

13 Запиши словосполучення , поставивши іменники в родовому відмінку
множини.

Багато (вишня)	кілька (прізвище)	немає (знання)
багато (соловей)	кілька (вікно)	п`ять (століття)
чимало (заповідь)	побачили (суддя)	не чув (розповідь)

14 Прочитай . Випиши іменники у множині , виділи закінчення.

Де є краще ? Де миліше ?	Тут пшениці золоті ,
Як не на Україні ?	Ріки молочні ,
Тут городи і сади ,	Кавуни красносочні ,
Тут яблука й гарбузи ,	Худоба і птиця ,
Тут олія й буряки ,	Усяка пашниця.
Тут ягоди червоні ,	

ПРИКМЕТНИК

1 Спиши текст , вставляючи на місці крапок пропущені букви . Підкресли
прикметники , вжиті в переносному значенні .

Білокоса чарівниця з..ма примчала на білому коні у сади і парки .
Торкнулася чарівною паличкою в..рхівок д..рев . І заіскрилися на них
кр..шталеві шати . Срібні м..режані намітки , білі пишні платтячка .
На з..млі іскриться гаптований килим . У в..сокому холодному небі
повільно пл..вуть хмари , ніби в..ликі білі кораблі .

2 Склади текст з деформованих речень . Добери заголовок .

Підкресли прикметники та визнач їх число і рід .

дівчата , дуже , українські , жінки , і , вишивати , любили , рушники
вважали , священними , рушники , вишиті
квадрати , зображувані, сонце, символізували, землю , рослини , рідну
вишитим , поклонялися , предки , рушникам , наші

3 Удоскональ текст , використавши прикметники подані у дужках .
Запиши утворений текст .

Ранок

Ранок після ночі . Зірки пірнули в безодню неба . Піднімається туман . Тихо навкруги .

(літній , зимовий , ясний , короткої , довгої , теплої , холодної , бліді , яскраві , в синю , в темну , похмурого , ясного , безхмарного , сивий , густий , блідий).

4 Прочитай словосполучення . До прикметників , вжитих у переносному значен-

ні , добери прикметники з прямим значенням . Склади і запиши речення з будь-якою парою словосполучень .

Гарячий привіт -- , Залізна воля -- ,

Глибока ніч -- , Кам`яне серце -- ,

Світла думка -- ,

5 Прочитай вірш . Випиши прикметники-антоніми .

Розкішний степ... Убогі села ...

Це ти мій краю чарівний ?

Мій рідний край такий веселий ,

Мій рідний край такий сумний .

6 До поданих прикметників добери антоніми . З одним із нихклади і запиши речення

Глибокий -- ... Мілководний -- ...

Порожній -- ... Відважний -- ...

7 Прочитай вірш і спиши його . Підкресли синоніми .

Вивчайте мову українську --

Дзвінкоголосу , ніжну , чарівну ,

Прекрасну , милу і чудову ,

Як материнську пісню колискову .

8 До поданих слів добери синоніми . З одним із нихклади і запиши речення .

Міцний , ... Блакитний , ...

Акуратний , ... Виразний , ...

Балакучий , ... Високий , ...

9 До словосполучень добери синоніми з префіксом -без .

З одним із словосполученьклади і запиши речення .

Ясне небо -- безхмарне небо .

Правильна відповідь --

Жорстокий вчинок --

Вічна памі`ять --

- 10 Доповни речення порівняннями . Запиши .
 У студеній високості народилися сніжинки і летять на землю в гості ,
 мов Усе було вкрите снігом , мов
 І у полі , і в ліску закружляли у танку ці малесенькі сніжинки ,
 мов
- 11 Склади текст з деформованих речень . Добери до нього заголовок .
 Підкресли прикметники , визнач їх число і рід .
 дівчата , дуже , українські , жінки , і , вишивати , любили , рушники
 вважали , священними , рушники , вишиті
 квадрати , зображувані , сонце , символізували , землю , рідну , рослини
 вишитим , поклонялися , предки , рушникам , наші
- 12 Спиши . Підкресли однорідні члени речення і слова , з якими вони зв'язані.
 Соловейко
 Соловей гарний і граціозний птах . В нього високі лапки , тонкий
 дзьоб і великі очі . Спинка рудувато бура , грудка світло-сіра з
 ледь помітними , зеленими цяточками , черевце біле . Хвіст досить
 довгий , рудий . Пір'я м'яко , щільно прилягає до тіла . Соловей
 дуже моторний , спритний , пересувається по землі стрибками .
- 13 Подані словосполучення заміни за зразком і запиши .
 Галявина в лісі -- лісова галявина .
 Пісні солов'я -- Кора дуба --
 Зарості очерету -- Поля пшениці --
 Хліб із жита -- Плаття із шовку --
 Шафп для книг -- Книга з бібліотеки --
- 14 Удоскональ текст , використавши прикметники подані в дужках .
 Запиши утворений текст .
 Ранок після ночі . Зірки пірнули в безодню неба . Піднімається
 туман . Тихо навкруги .
 (літній , зимовий , ясний ; короткої , довгої , теплої , холодної ;
 бліді , яскраві ; в синю , в темну ; похмурого , ясного , безхмар-
 ного ; сивий , густий , блідий ;)

ВІДМІНЮВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ В ОДНИНІ

- 1 Запиши текст і добери до нього заголовок . Слова , що в дужках ,
 постав у потрібному числі , роді , відмінку .
 Мальовничі села на (квітуча) Полтавщині . Кожна хата в кожному селі
 визирає з (рясний , яблуневий , вишневий) цвіту . Але ви минаєте
 (мальовничий) село і зразу за ним знову ж милуєтесь (квітуча) яблу-

нею , заглядаєтесь на (біленька) вишню , приносятьесь до (пахуча) сливи . То красується (фруктове) сад .

А далі розкинулось (широкий) поле . Воно також виграє (барвистим) цвітом. І хочеться подякувати (полтавська) землі за (чарівна) красу та вроду , за (щедра) врожай.

- 2 Спиши , вставляючи у словах , поданих у дужках , потрібні закінчення.
Підкресли прикметники , виділи в них закінчення , визнач число і відмінок.
Серед (дитячий) іграшок та виробів (народний) мистецтва часто трапляються (керамічний) пташки , колиски , баранчики. Це -- (дитячий) свистульки. На них можна виконувати (простий) мелодії. Діти люблять (яскравий) і (цікавий) іграшку.
- 3 Підкресли прикметники і визнач у них число , рід і відмінок.
Нахиляє дуб високий
серед пишної долини
віти дужі і високі
до червоної калини.
- 4 Запиши словосполучення , поставивши прикметники у відповідних відмінках.
Виділи закінчення. Склади і запиши речення з будь-яким словосполученням.
У (синій) небі. У (поржній) коридорі.
(Осінній) ранку. У (домашній) завданні.
(Літній) вечора. В (останній) ряді.
(Ранній) осінню. (Художній) фільму.
- 5 Від іменників утвори прикметники з суфіксами -ськ , -зьк , -цьк.
Склади словосполучення .
Київ , Тернопіль , Україна , козак , Львів , чумаки , Полісся .
- 6 Прочитай текст . Запиши , вставляючи суфікси -ськ , -зьк , -цьк .
У вій...овій музиці україн...их козаків була поштрена дерев`яна труба , що звалась сурмою , або коза...ою трубою. Це був сигнальний інструмент війська Запорі...ого.
- 7 Добери по кілька іменників до прикметників :
калинова , калинове , калиновий , калинові .
- 8 Утвори прикметники від іменника "калина" . Введи їх у речення і запиши .
З вуст молодій дівчини зринає задушевна пісня.
Хлопчик на сопілці виводить ніжну пісню.
..... чай допомагає від простуди.
У багатьох селах України зустрічаються ще гаї.

9 Прочитай текст. Замість крапок встав пропущені прикметники.

Виділи їх закінчення , визнач відмінки.

Зима. Чи всі рослини сплять у лісі ? Товста ковдра і

килим листя надійно вкрили землю від морозів.

Вона волога і під снігом. Сплять кущі і дерева.

Але й тепер вони дихають. Глибоко в землі кінчики їхніх коренів

потихеньку працюють. Вони смокчуть земні соки і спрямовують їх у стовбур і гілля.

ЧИСЛІВНИК

1 Запиши числівники словами .

11 , 50 , 60 , 70 , 80 , 90 , 16 , 600 , 1996

2 Поєднай числівники з іменниками. Запиши утворені словосполучення.

11 (кінь) , 50 (день) , 20 (корова) , 2 (село) , 3 (учень) ,

10 (дівчина) , 32 (діти) , 23 (номер) , 3 (яблуко) , 6 (вівця).

3 Від числівників , які відповідають на питання скільки? утвори числівники які відповідають на питання котрий? який?

П'ять -- Сорок вісім --

Шістнадцять -- Двадцять п'ять --

Шістсот -- Шістдесят один --

4 Поєднай кожен числівник з одним із поданих іменників та запиши їх .

1 , 2 , 5 , 16 , 70 , 600 , 34 .

Стіл , хлопець , книжка , місто , корабель .

5 Запиши арифметичні вирази словами разом з отриманою відповіддю .

65 - 30 = 11 + 14 = 78 - 54 =

41 - 31 = 500 + 20 = 700 - 70 =

6 Запиши словами час , якй показав годинник .

Використай різні способи називання часу .

10 год.45 хв. , 14 год.15 хв , 22 год.17 хв .

ЗАЙМЕННИК

1 Прочитай речення. Випиши займенники.

Рідна мати моя , ти ночей не доспала.

Ми є діти українські , хлопці та дівчата.

Один одвіт я тільки маю :

Се справи рідної любов.

За тебе , мій коханий краю ,
Готовий я пролити кров.

- 2 Спиши речення . Займенники , що у дужках , використай у потрібній формі .
О , слово рідне -- чисте джерело , (я) з дитинства в юність привело.
За (ти) завше будуть мандрувати очі материнські і білява хата .
Всім серцем любіть Україну свою -- і вічні ми будемо з (вона) .
- 3 Перебудуй текст , замінивши 1-шу особу однини на 2-гу особу однини.
Я блукав по весняному лісі. Настрій у мене був піднесений. Я радів весні. Та раптом мені почулося жалібне попискування. На лісовій стежині я побачив зайчика , який потрапив у сільце. Він дивився на мене вологими очима і тремтів від страху . Моє дитяче серце підказало як треба діяти ...
Зайчик зупинився , вдячно подивився на мене і подався геть.
- 4 Постав займенники у потрібній формі . Запиши словосполучення .
З (вона) , під (ми) , за (ти) , перед (він) , від (ви) , у (вони) .
- 5 Перебудуй текст із зміною першої особи однини на другу особу множини .
Я люблю відпочивати в селі. Там дуже красиво. З усіх боків село оточене лісом , а недалеко протікає річка. У мене багато друзів , з якими я ходжу в ліс. Вечорами я слухаю бабусині казки.

ДІССЛОВО

- 1 Спиши речення. Підкресли дієслова , вжиті в переносному значенні.
Реве та стогне Дніпр широкий ,
Сердитий вітер завіва.
Чорна хмара з-за лиману
Небо , сонце криє ,
Сіре море звірюкою
То стогне , то виє.
- 2 Спиши текст . Підкресли дієслова , вжиті в переносному значенні.
Клен цілу зиму спав. Крізь сон він чув завивання хуртовини.
Холодний вітер нагинав його віти. Та ось одного ранку до клена доторкнулось лагідне проміння сонця. Прокинулось дерево.
Воно зітхнуло , розправило плечі , зазеленіло.
- 3 До поданих слів добери відповідні синоніми , подані у дужках .
Дрижати , ... Забруднити , ...
Дужчати , ... Підстерігати , ...
Жалувати , ... Розвиднятися , ...

(Сильнішати , тремтіти , жалкувати , замерзати , чатувати , світати , труситися , міцніти , шкдувати , засмальцьовувати , засідати , дніти).

4 До поданих дієслів добери антоніми .

Позичати -- ... Нагинати -- ...
Брати -- ... Відкривати -- ...
Будувати -- ... Гріти -- ...
Присипляти -- ... Забороняти -- ...

5 Прочитай. Поділи текст на речення і запиши їх. Підкресли дієслова.

Наші предки ліпили посуд руками і випалювали на вогнищі уже в ті далекі часи люди прикрашали його простими рисунками зараз гончарі роблять із глини горщики , миски , глечики вони передають свій досвід молодому поколінню молодь продовжить цю цікаву і потрібну справу.

6 Випиши з тексту дієслова минулого часу і добери до них відповідні дієслова теперішнього і майбутнього часу.

В одному селі жив дуже вродливий парубок. Він любив ходити на берег річки і , схиливши голову , дивився у воду на свою вроду. І одного разу повз того хлопця йшов лихий чаклун. Йому стало заздрісно , що парубок гарний ...

7 Від поданих слів утвори дієслова в неозначеній формі і запиши їх.

Спів -- гра -- зелень --
плач -- крик -- хвороба --
ходьба -- друг -- малюнак --

8 Випиши дієслова в неозначеній формі .

Читаю , сидіти , розмовляв , читати , розмовляти , митимусь , мити , пишаюся , пишатися , вчитися , вчуся .

9 Від поданих дієслів незавершеної дії утвори дієслова завершеної дії .

Гріло -- ... летів -- ... текли -- ... зеленіла -- ...

10 Доповни текст , вставляючи дієслова майбутнього часу .

Скоро у ліс справжня весна. У зелене вбрання дерева та кущі лісові квіти і трави джмелі та інші комахи.
У затишному гіллі солов'ї , зозулі. своїм міцним дзьобом у суху гілку дятел.

11 В один стовпчик випиши дієслова першої дієвідміни , а в другий -- другої.

Читати , сидіти , рахувати , летіти , бігати , писати , рости , говорити , будувати , сіяти , кричати , горіти , дивитися , стояти.

- 12 До поданих іменників добери дієслова першої особи множини .
 Комбайном ... Ножем ... Язиком ...
 Сокирою ... Рубанком ... Пилкою ...
- 13 Перебудуй текст , замінивши першу особу дієслів на другу.
 Я встаю рано , вмиваюся , прибираю постіль , снідаю і йду в школу.
 По дорозі заходжу до Сашка. Це мій друг. Я йому з захопленням роз-
 повідаю про всі вчорашні новини. Ми веселі йдемо на уроки.
- 14 Встав замість крапок пропущені букви.
 Бач...те , вч...те , воз...те , ід...те , чита...те , сто...те ,
 раху...те , біж...те , дума...те .
- 15 Від неозначеної форми дієслів утвори дієслова третьої особи однини
 теперішнього часу.
 Писати -- ... Лежати -- ... Бачити -- ...
 Нести -- ... Цвісти -- ... Робити -- ...
- 16 Встав замість крапок пропущені букви . Від поданих дієслів утвори
 іменники
 Посад...мо , люб...мо , пиш...мо , друж...мо , шепоч...мо ,
 сто...мо , прибіж...мо , намалю...мо .
- 17 Випиши , розкриваючи дужки , спочатку дієслова , що пишуться з "не"
 окремо , а потім -- що пишуться з "не" разом.
 (Не)хтувати , (не)читати , (не)валити , (не)навидіти , (не)здужати ,
 (не)відступати , (не)говорити , (не)співати , (не)заважати .
- 18 Від дієслів неозначеної форми утвори різні часові форми. за зразком :
 Нести -- несли , несемо , будемо нести .
 Бігти -- Лежати -- Вчити --
 Працювати -- Різати -- Танцювати --

ПРИСЛІВНИК

- 1 Спиши вірш. Підкресли прислівники.
 Тихо над річкою , в ніченьку теплую , спить зачарований ліс .
 Ніжно шепоче він казку таємную , сумно зітха верболіз.
 Нічка розсипала зорі злотистії : он вони в річці на дні ,
 Плачуть берези по той бік сріблестії , стогне хтось тяжко вві сні.
- 2 До поданих дієслів добери відповідні прислівники , подані в дужках.
 Розвідувати , звертатися , ходити , виконувати , оберігати ,

турбуватися , думати , бачити , рухатися , з`явитися , шукати .

(Гарно , ввічливо , рівно , добросовісно , ніжно , довго , вірно ,
добре , вквнено , несподівано , завзято)

3 Доповни ряди :

(Як?) Щасливо , гарно , ... , ...

(Коли?) Вранці , восени , ... , ...

(Де?) Праворуч , близько , ... , ...

(Звідки?) Здалеку , згори , ... , ...

4 Від поданих прислівників утвори іменники , прикметники , дієслова
за зразком : Сумно , сум , сумний , сумувати .

Весело. Добре. Красиво. Синьо.

5 До поданих прислівників добери синоніми , подані в дужках.

Багаторазово , безжалісно , важко , видимо-невидимо , гарно ,
глухо , дбайливо.

(Багато , скрутно , безсердечно , часто , добре , тихо , старанно)

6 До поданих прислівників добери антоніми .

Вчора -- Разом -- Всюди --

Спочатку -- Корисно -- Спереду --

7 Доповни речення однорідними прислівниками і запиши їх.

Весною річка розливається (де?) ... , ...

Весняне сонечко світить (як?) ... , ...

Літнє сонце підіймається (куди?) ... , ...

Дерева від вітру шумлять (як?) ... , ...

8 До кожної пари слів , що зліва , добери пари слів , що справа , так ,
щоб прислівники у них мали протилежне значення.

Допоможу тепер , повернувся звідти .

Пішов туди , дивиться сумно.

Вчора приїхав , сідає низько.

Розмовляв весело , відпочину потім.

Летить високо , сьогодні від`їхав.

9 Пошир речення однорідними прислівниками , поданими у дужках і запиши
текст

Зійшло сонце. ... , ... дихнув легенький вітерець. ... , ... за-

співав він свою пісню. ... , ... співає береза. Слухаючи її , хо-

четься підійти , та обняти білокору красуню. ... , ... співав дуб.

Коли чуєш його пісню , то самому хочеться бути сильним та відважним.

(Ласкаво , привітно , лагідно , весело , радісно , ніжно , трепетно ,
мужньо , величаво , відважно) .